

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang Appeltern

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Iris Wennekes.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten wij ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: In 2024 staat het bevorderen van de zelfstandigheid van de kinderen centraal. Dit doen we door kinderen meer taak en oplossingsgericht bezig te laten zijn. Hiermee willen we de ontwikkeling van kinderen op verschillende gebieden stimuleren en hun zelfvertrouwen vergroten. Tevens willen we de oudere kinderen op de groep meer uitdaging bieden door bijvoorbeeld inzet van DOT KION materialen.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Onze medewerkers werken ook bij andere KION locaties en worden daar in de berekening van de coachingsuren meegenomen.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- We bieden de kinderen de mogelijkheid om voorafgaand aan de start een aantal keer te komen wennen. Dit gaat op basis van behoefte en stemmen we samen met de ouder(s)/verzorger(s) en eventueel het kind af.
- We proberen iedere dag bij het ophaalmoment een korte overdracht te doen naar ouders, om hen zo een impressie te geven van wat de kinderen gedaan hebben. Kinderen worden betrokken bij dit gesprek en indien mogelijk laten wij hen zelf aan de ouder vertellen hoe het geweest is.
- We vinden het fijn om regelmatig met ouders te communiceren over hoe het met hun kind gaat op de bso.
- De kinderen krijgen de ruimte om te vertellen hoe hun schooldag was, maar als ze liever gaan spelen is dit ook goed.
- Er wordt een gevarieerd programma aangeboden dat regelmatig wisselt. We proberen rekening te houden met seizoenen, feestdagen, maar werken niet per se volgens vaste thema's. We proberen met de activiteiten vooral aan te sluiten bij alle leeftijden in de groep, zodat er voor ieder wat wils is.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Als wij zien dat de kinderen uit school erg energiek zijn, zorgen wij ervoor dat het drinkmoment niet te lang duurt en gaan we hierna naar buiten.
- We bieden de kinderen extra mogelijkheden om zich te kunnen ontwikkelen op hun eigen tempo en aansluitend bij hun persoonlijke interesses. We proberen dit te verwerken in het programma.
- Door goed te observeren kunnen we achterhalen hoe we het beste aan kunnen sluiten bij wat het kind nodig heeft. Wanneer een kind overprikkeld raakt door alle indrukken en dit moeilijk kan verwoorden, neemt de pedagogisch medewerker het kind even apart om tot rust te komen.
- We letten goed op de non-verbale signalen van de kinderen (twijfelen, stil en terug getrokken, gezichtsuitdrukking, etc.) om te zien of ze zich op hun gemak voelen en er iets aan te doen als dat niet zo is.
- Geen kind is hetzelfde; leeftijden en karakters verschillen. Het ene kind kan zich al goed weren, het ander moet nog leren om van zich af te bijten. Het ene kind kan zeggen wat het niet wil, de ander doet dit door een kind weg te duwen. Dit kan tot kleine ruzietjes leiden. We accepteren niet dat kinderen elkaar pijn doen of buitensluiten en begeleiden de kinderen bij het oplossen en weer goed maken van hun ruzietjes.
- Voor veel jonge kinderen die net gestart zijn is het vooral belangrijk om de regels van de groep extra aandacht te geven.
- Op het IKC zijn de volgende waarden van belang, hier besteden wij ook op de buitenschoolse opvang aandacht aan:

Je mag zijn wie je bent.

We spelen, leren en ontdekken met elkaar,

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Als kinderen een werkje doen, mogen ze dat op hun eigen manier doen. We stimuleren ze om het juist te doen, maar anders is ook prima. Het is het werkje van het kind, het hoeft niet perfect.
- Inspringen op spontane ideeën die de kinderen aanbrengen.
- Onze inrichting geeft kinderen de mogelijkheid zelf hun speelgoed te pakken.
- We begrijpen dat de kinderen, als ze de hele dag op school hebben gezeten, wellicht behoefte hebben om hun energie kwijt te kunnen. We houden er dan ook rekening mee dat zij niet direct bij binnenkomst te lang stil moeten zitten en lang moeten wachten. We proberen ook elke dag zo lang mogelijk naar buiten te gaan.
- We laten de kinderen zo veel mogelijk zelf doen en bieden ondersteuning als dit nodig is.
- We hebben algemene huisregels en deze worden regelmatig met de kinderen doorgenomen. We betrekken ze ook bij het herzien van de regels. Als kinderen iets doen wat niet volgens de afgesproken huisregels is, gaan we hier samen met hen over in gesprek. Hoe ouder de kinderen zijn, hoe meer ze mee kunnen denken en hoe meer inspraak ze kunnen hebben in deze afspraken.
- We bieden elke dag activiteiten aan, maar laten de kinderen vrij om hier wel of niet aan deel te nemen. We stimuleren kinderen om deel te nemen, maar respecteren het als zij liever iets voor zichzelf willen doen.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We hebben uitdagende speelhoeken waarin de kinderen veilig kunnen spelen.
- Er is voldoende materiaal voor de verschillende ontwikkelingsgebieden, er is bouw materiaal, een leeshoek, en natuurlijk een huishoek voor het rollenspel. Ook constructiemateriaal, puzzels, en materiaal voor de fijne motoriek zijn ruimschoots aanwezig. Ook op digitaal gebied bieden we soms educatief materiaal aan of soms ook gewoon een liedje om te dansen! Op knutselgebied zijn we ruim voorzien van materialen.
- De binnenruimte is zo ingericht dat de kinderen uitgedaagd en geprikkeld worden tot verschillende soorten spel.
- We proberen per twee weken zo veel mogelijk verschillende soorten activiteiten aan te bieden. Knutselen, muziek, toneel, bewegen, een verhaal naspelen, een spel of drama, bloemschikken, figuurzagen, keramiek of iets wat door de kinderen aangedragen wordt. Belevissen uit de BSO Wegwijzer spelen hierbij een belangrijke rol.
- Buiten is een groot speelplein met ruime zandbak waar we heerlijk in kunnen spelen.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We hanteren een vast dagritme. Kinderen komen zelfstandig naar de bso-ruimte of worden gebracht door hun leerkracht. Ze wassen bij binnenkomst eerst de handen en gaan dan wat drinken en eten. Daarna gaan we naar buiten. Na het buitenspelen kunnen de kinderen aan een activiteit deelnemen of vrij spelen. Aan het eind van de dag bieden wij nog een glas drinken en bijvoorbeeld een biscuitje aan en worden de kinderen vanaf ongeveer 17.00 uur opgehaald. We nemen duidelijk afscheid van kinderen als ze naar huis gaan.
- We hebben de afspraak dat de kinderen zelf mogen kiezen waar ze mee willen spelen. Ze moeten wel eerst het speelgoed waar ze mee bezig waren opruimen voordat ze iets anders pakken. Hier beginnen we al mee met de jongste kinderen, zodat ze er snel aan kunnen wennen. We spreken hen zo nodig hierop aan en ruimen samen op.
- Als een kind jarig is geweest, mogen ouders en kind zelf aangeven of ze het fijn vinden dat we er bij de bso ook aandacht aan besteden. Als we bericht krijgen dat het kind het wil vieren dan zingen we een liedje en delen daarna samen de traktatie uit. We gaan hierbij wel uit van een gezonde traktatie, volgens de landelijke richtlijnen.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Wij stimuleren om samen te werken, aan elkaar materialen te vragen en te overleggen. We zien dat dit het samenspel bevordert. Ook vragen we de oudere kinderen om de jongere kinderen te helpen.
- Doordat kinderen vaak kunnen kiezen met wie ze spelen of naast wie ze zitten ontstaan er al verschillende vriendschappen.
- Wij leren kinderen om met andere kinderen te praten en aan te geven als ze iets niet willen (stop, hou op). Zodat ze leren voor zichzelf op te komen en voelen dat ze deel uitmaken van een groepsproces.
- Wanneer kinderen onderling een conflict hebben stimuleren we de kinderen om dit zoveel mogelijk samen op te lossen. Dit lukt niet altijd en dan is er ondersteuning van de pedagogisch medewerker. Het doel is om de kinderen zelf na te laten denken over een positieve oplossing. De pedagogisch medewerker kan dit gesprek begeleiden en eventueel suggesties doen.
- Als er een conflict is tussen kinderen, praten we dit uit met de kinderen. We nemen ze even apart om ze uit de drukte van de groep te halen, zodat ze niet worden beïnvloed door hun omgeving.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We besteden aandacht aan het creëren van een positief groepsgevoel. We zorgen ervoor dat kinderen elkaar leren kennen en van daaruit begrip voor elkaar hebben. Dit voorkomt pestgedrag.
- Wanneer we merken dat er in de groep pestgedrag voorkomt bespreken we dit, met de pesters, maar ook met de gepeste. We proberen hier dan samen een oplossing voor te vinden, werkt dit niet zullen we verder onderzoeken hoe we dit kunnen verhelpen.
- We hebben duidelijke regels over hoe de kinderen met elkaar en met de pedagogisch medewerkers dienen om te gaan. Overschrijden ze bepaalde grenzen, dan worden ze daarop aangesproken. Het is belangrijk dat kinderen naar elkaar en naar de pedagogisch medewerkers luisteren en dat ze ervoor zorgen dat iedereen met een goed en fijn gevoel weer naar huis gaat. Ruzies worden uitgepraat voordat de kinderen de bso verlaten.
- We leren kinderen om respectvol om te gaan met zichzelf, de natuur en hun omgeving.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Communicatie met ouders verloopt onder andere via het prikbord en/of via het Ouderportaal. Hiermee houden wij de ouders op de hoogte van leuke, grappige en bijzondere gebeurtenissen op de groep. Ook houden wij ouders op de hoogte van het thema of andere informatie betreffende groep/kind of gebeurtenissen. Via het ouderportaal kunnen wij communiceren met ouders en andersom.
- Tijdens het intake gesprek vragen we ouders naar bijzonderheden over hun kind.
- Met haal en breng contact is er ruimte voor korte gesprekjes en bijzonderheden voor die dag. Er kan altijd een afspraak worden gemaakt voor een persoonlijk gesprek.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hierop gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Eén keer per jaar vullen we de risico inventarisatie
- Wij houden minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.
- Kinderen zijn nooit zonder toezicht in de ruimte of op de buitenspeelplaats.
- Hekken en poortjes zijn altijd dicht
- Tijdens het spelen zijn we alert op gevaar en wijzen de kinderen hier op.
- De oudere bso kinderen vinden het fijn om zelfstandig buiten te spelen. Wij maken hierover afspraken met ouders en kinderen.
- Kinderen kunnen zelf buiten op het speeltoestel klimmen en bij de jongste kinderen kijken we in het begin mee.
- Sommige ouders spreken we weinig. We zijn hier alert op en nemen daarom regelmatig zelf initiatief om ook deze ouder te laten weten wat we doen bij de bso en hoe het is gegaan met hun kind.

Vierogenprincipe

Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Hoewel het vierogenprincipe voor de bso leeftijd niet wettelijk verplicht is, proberen we er bij bso Appeltern toch zo veel mogelijk invulling aan te geven. Aan het begin zijn de leerkrachten aanwezig. Ook is er in de meeste gevallen onderwijsondersteunend personeel dan wel een directielid. Aan het eind van de dag lopen ouders in en uit.

Achterwacht

In situaties dat er op deze locatie heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. De uitwerking van de achterwachting staat ook beschreven in het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid en wordt besproken met ouders.